

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

UNGDOMSVÄNNEN

N:r 11
November

Redaktör och ansv. utgivare
A. W. HELLSTRÖM.

1902
[6:te årg.]

Renhet.

Renhet i hjärtat en skyddsmur är,
Då du bestormas af ondt begär.
Renhet i tankarnas vida värld
Förer dem ej ut på villofärd.
Renhet i uppoät och vilja skänker
Glädje, om någon din ära kränker.
Renhet i vanor, i tal och skick,
Renhet och lugn uti ögats blick —
Allt du skall vinna, bli from och god,
Tvages blott hjärtat i Jesu blod.
Hjärtat sin lust öfver lifvet breder,
Lifvet från hjärtat sitt ursprung leder.

Alfa.

Trohet.

En prydnad för ungdom.

Var trogen intill döden, så skall jag gifva dig lifvets krona (Upp. 2: 10). Så har Gud lofvat, och detta innebär, att troheten skall få den högsta möjliga lön. Huru viktig troheten är bland Guds tjänare synes af 1 Kor. 4: 2: »Så söker man nu hos förvaltarne intet annat, än att hvar och en finnes trogen». Huru denna trohet äfven bör visa sig i de små tingen, synes af Luk. 16: 10: »Den, som är trogen i det minsta, han är ock trogen i mycket, och den, som är orättfärdig i det minsta, han är ock orättfärdig i mycket.»

Jag vill då framställa först, *hvarför* vi böra vara trogna, sedan, *huru* vi skola vara det.

Det första skälet är, att vi tillhöra en *trofast* Gud. Han har först älskat oss, han var trofast i denna kärlek äfven i de stunder, då våra hjärtan voro mera kalla för honom. Han har för oss utgifvit det bästa, han ägde, sin käre son, och lät honom dö för våra synder, emedan han så innerligt gärna ville frälsa oss från dem. Han har kallat oss från döden till lifvet, från mörker till sitt underbara ljus, och hans gåfvor och kallelser har han i trofasthet aldrig ångrat. Ja, Guds ord säger oss: Om ock vi äro trolösa, så förblifver han dock trofast, emedan han ej kan förneka sig själf. Är ej detta den allra största uppfordran för den, som gifvit sitt hjärta åt Gud, att blifva trogen i lust och nöd? Det andra skälet är, att vi ingått förbund med Gud. Vi tillhöra ingen annan än honom. Synden skall ej råda öfver oss, emedan vi äro under *nåden*, som icke blott frälsar från synden utan äfven helgar och bevarar oss. Den, som gifvit Gud sin ungdoms tro, är förbunden att äfven i bekännelse och handling ådagalägga, att han tillhör Gud. Äktenskapsbrott hålla vi med rätta för att vara ett oerhördt ondt, men otrohet mot Gud är vida värre. Alldeles som man håller majestätsbrott för en gröfre missgärning än brott mot en vanlig människa, så är otrohet mot Gud så stor synd, emedan den begåtts mot den Allrahögste. Gud fordrade trohet i en ringa ting, då han bjöd Adam att ej äta af ett visst träd i lustgården, men Adams otrohet bragte fördömelse öfver alla människor.

»Vi hafva rundt omkring oss en sky af vittnen,» som mana oss till trohet mot vår Gud. Där hafva vi Noah, som med trohet gjorde allt, hvad Gud bjöd honom, och hvilkens trohet lönades med hans och hans familjs räddning undan

syndafloden. Där ha vi Abraham, som höll ut i trohet, fastän han länge fick vänta uppfyllelsen af Guds löften. Där hafva vi Josef, som hellre ville gå i fängelse än synda mot sin Gud. Hans trohet löndes med hans upphöjelse. Där ha vi ock Moses, »som var en trogen tjänare i Guds hus,» och Gud talade med honom ansikte mot ansikte. Där finna vi Daniel, som var trogen mot sin Gud, ehuru han för sin trohet blef kastad för lejonen. Där finna vi också de öfriga medlemmarne af detta ynglingaförbund, Sadrach, Mesach och Abed-Nego, som hellre ville dö än svika sin Gud. Där finna vi på gränsen till nya förbundets tid Johannes Döparen, som ger oss ett skönt exempel på trohet in i döden. — Alla dessa, som kämpat och vunnit, äro nu åskådare af vår täflingskamp, och spåren af deras tro och ut hållighet äro deras gåfva till alla Jesu lärjungar.

Nu är att säga, *huru* vi skola vara trogna mot vår Gud. Först och främst genom att ej försumma nådemedlen. Liksom vi började vandringen genom att tro, så skall hela vårt lif vara en trosvandring, en vandring med Gud. Men en sådan vandring är ej möjlig utan gemenskap med Gud, och ordet samt bönen äro de medel, som gifvits oss för att i tro och gemenskap med Gud vara beständige intill ändan. »Förblifven i mig» — detta är ett bud, hvars efterkommande är ett lifsvillkor. Att förblifva i Jesus är onekligen en dyrbar förman, men det är tillika en oafvislig plikt. Troheten mot Jesus fordrar ett förblifvande i honom.

Huru skall den då visa sig i det praktiska lifvet? »Blygs icke för vår Herres vittnesbörd!» — det är en varning, och »låtom oss hålla fast vid bekännelsen!» — det är en uppfordran till trohet i bekännelse af Jesu namn. O, hvad Petrus ångrade sin otrohet mot Mästaren i öfversteprästens palats! Men å andra sidan huru fröjdades ej samme Petrus öfver tillfället att sedan inför det höga rådet få bekänna Jesu namn! Här kanske mången har sin egen erfarenhet återspeglad.

Vidare skall *troheten visa sig i lydnad*. Jesus sade: »I ären mina vänner, om I gören allt, hvad jag bjuder eder.» Om Gud vill bjuda dig att tjäna honom på en ringa plats, så kom ihåg, att Gud kan välsigna dig där och göra dig till välsignelse. Gud bjuder dig att försaka dig själf. Detta är för din natur omöjligt, men kom ihåg, att Kristus försakat allt för dig, och han ger dig nåd att försaka för honom. Gud begär, att du lyder, men hvarje lydnad innebär en uppoffring af din egen vilja och din egen kraft. Du måste lyda Kristus, om han skall varda dig en orsak till frälsning.

Troheten skall uppenbara sig i tålmod under de pröfningar, som Gud sänder, i förödmjukande af dig själf, äfven om Herren vill begagna dig till välsignelse. Du skall af-taga, men Jesus växa till, se där din trohets mål, som endast söker *Herrens ära*.

Troheten skall hålla dig stilla, på den plats, där Herren ställer dig, den skall hålla dig vaken och väntande, då din Herre dröjer att komma. Troheten skall göra, att du förgäter det närvarande och sträcker dig efter det tillkommande. Troheten håller dig redo och verksam, tills Herren kommer.

Fr. E.

Höstetider.

Solen går ned, och molnen vandra med vefullt sinne hän öfver skummande sjö, öfver susande skogars skymning. *Viktor Rydberg.*

Hösten är här. Dess närvaro förspörjes i naturens värld— och i andens. Det drager sig samman till storm, det stundar en kamp mellan lifvet och döden, mellan mörkret och ljuset: höstens gråa, tunga kamp i naturens värld och i andens.

I naturens värld kommer hösten regelbundet åter enligt de omutliga lagar, som där härska. Stormarna måste komma, mörkret måste komma, frosten måste komma och lägga sin kalla hand på örternas och trädens blad, skrufva dem samman i svartnande saftlöshet och bringa dem att fladdra ned till marken för att multna, dö . . . Men dör då verkligen allt lif? Nej! Höstens seger är blott skenbar. Lifvet har väl dragit sig tillbaka, men där nere under jorden, där nere i rötterna, finns det ännu kvar. Hösten tillåtes ej att segra fullständigt. Ty Gud är också höstens herre. Och ibland kan han för att visa sin makt rent af flytta sommarens milda värme, rika grönska och blåa himmel för några dagar midt in i den gråa, dystra hösten!

Men i naturens värld speglar sig andens. Äfven andens värld har stundom sina höstetider, tider af svår, tung kamp mellan ljus och mörker, mellan lif och död, mellan tro och tvifvel! Ack, vi känna det nog, vi unga, som ju dock ännu stå »i lifvets vår», som det heter. Ack, de andliga höststormarna skona ej ens den unga våren. Ack, tviflets vind, isande och

brännande på samma gång, som frosten en höstnatt, känna nog äfven vi. Åh, jag erinrar mig ännu lifligt ett litet drag från den tid af mitt lif, då jag just hade att genomgå en dylik höstetid af pinande kamp med tviflen, en sådan där kris, som väl inträffar i de flesta ungas lif. Det var höst också i naturen. Jag och min bror vandrade genom en skogsbacke, jag tyst och slutten, min broder däremot glad och munter. Han talade om en dikt af Viktor Rydberg, som han kort förut läst, och han ville tydligen, att jag skulle förena mig med honom i hans beundran öfver densamma. Då fick han till sin förvåning de häftiga och mindre vackra orden till svar: »Jag struntar i poesien, när man» — här afbröt jag mig själf, men fortsatte inom mig, »när man i alla fall ej kan veta, om Gud verkligen finns till!» Ack, jag stackars tvifvelsjukel! Var jag inte en troende yngling? Hade jag inte fått smaka och se, huru ljuflig Herren är? Hade ej mitt hjärta jublat många gånger och mina ögon tårats af glädje, då min Frälsare kommit till mig med sin nåd och sin kärlek, och jag lika tydligt förnummit hans närhet, som jag känt min egen moders kärlek? Jo! — Och ändå tviflade jag nu på — »om Gud verkligen finns till!» Ja, så öfvermåttan dåraktig och oförnuftig kan man bli, då man har en sådan där höstetid att genomgå: i dimman och mörkret ser man ej mycket. Men så var en gång ock denna tvifvelkamp lyckligen genomkämpad, och jag hade lärt mig i någon mån, att, om man vill vara förnuftig, så tror man, äfven då man icke ser.

Men sådana tvifveltunga höstetider inträffa ej blott i den enskildes lif utan ock i folkens, hela mänsklighetens historia. Och mycket torde den ej misstaga sig, som befarar, att just i våra dagar begynna *andliga hösttecken* på ett oförtydbart sätt träda fram såsom kännetecknande för hela tidsriktningen. Vår tid är tvifvelsjuk, i vårt land höras i dessa dagar allt flera röster förkunna: det är »högst problematiskt,» om någon Gud finnes, och säkert är, att den gamla »Jesus-dyrkan», den gamla tron på Kristus som människors Frälsare äro absolut omöjliga längre; sådant kunde gå an på en lägre kulturståndpunkt, men ej i våra dagar! — Ja, detta var hufvudtankarna i ett föredrag, som en akademisk lärare för kort tid sedan höll i hufvudstaden. Man ser ock i våra dagar, hur ett växande antal i sitt ämbete ännu kvarstående präster bli alltmer sväfvande på målet och göra den rationalistiska tidsströmningen allt flere medgifvanden. De säga sig nödsakade att hädanefter förkunna en »tidsenligare» kristendom. —

Det finns något, som heter *den allmänna opinionen*. Det är en förkrossande makt, och brusar den fram mot en person eller en sak i våra dagar, ve då den personen eller den saken! Det

vill i sanning mycket till för att kunna trotsa opinionsstormens anlopp. Nu har förnekelsen begynt lyfta sitt hufvud, och genom lärde och präster talar den till vårt folk: kristendomen är ej längre att lita på, dess grund är ej hållbar! Och länge kanske det ej dröjer, innan en opinionsstorm med makt drager fram genom vårt land för att söka sopa bort allt, hvad kristen tro heter därinom. Då har hösten kommit för vårt folk.

Men då gäller det för alla troende och särskildt för oss unga att stå fast, att ej låta rycka oss med! Det blir präfnings-tider, luttringstider, mörka höstetider, men lifvet skall ej dö, tron ej utsläckas. Stormen och frosten skola väl kunna fördärfva den yttre grönskan, bladen och blommorna, men nere i rötterna skall lifvet ännu bo kvar. Låt en hvar af oss, unga kristna bli en sådan där rot, som står fast och bevarar lifvet, hur stormarna än må ryta och rasa däruppe! Kanske stundar en tid, då vi åter ensamma få bära namnet »kristne», sedan det blifvit »omodernt» i andras ögon och ej längre bäres af en och hvar. Må vi då bära det med blott desto större glädje!

Men är dock ej detta en alltför mörk framtidsmålning? Det är ju möjligt, och väl vore det. Nog är det tydligt i alla fall, att den öppna förnekelsen i våra dagar träder fram på ett sätt, som starkt påminner om den s. k. upplysningstidens rationalism. Men å andra sidan må man ej heller glömma, att lefvande kristen tro just i våra dagar äger ett fotfäste i vårt land som väl aldrig tillförne. Gud är därtill äfven höstens herre, som vi sade här ofvan, och det är ej blott inom den yttre naturen han stundom »flyttar sommaren midt in i den gråa hösten.» Nej, kanske han under de isande otrosstormar, som synas stunda, och som skola göra den sanna, på personlig lifserfarenhet grundade tron uppenbar, men föra bort med sig det torra, liflösa, oäkta, kanske skall han midt under dessa luttrande hemsökelsestider låta milda, varma, förnygrande väckelsevindar begynna susa här och hvar i bygderna! Då skola otrons stormar, hur våldsamt de än brusa, platt intet förmå. Ty i folkens såväl som i den enskildes lif är det så, att de tvifvelstider, som ej kunna afvändas på reflektionens och tankebevisningens väg, fly som dimmorna försolen, så fort Guds Ande begynner lysa och värma i enskildes eller mångas hjärtan. Då bytes hösten i himmelsk vår.

Gud allena vet, hvad framtiden skall föra med sig. Men vi veta, att *vår förlossare lefver*, och därvid trygga vi oss — i höstetider.

N. P. O.

Ungdomens hednamission.

Vi hafva från Ungdomens förste kinamissionär mottagit följande rader, hvilka helt visst skola glädja våra läsare.

Älskade bröder och systrar!

Frid!

*Jag är för ringa till all den nåd, som du har bevisat
din tjänare (1 Mos. 32: 10).*

Jakobs ord till Herren, då han gick för att möta sin fruktade broder, uttrycka, hvad mitt hjärta innerst känner nu, då jag erhållit del af det väckta förslaget. Gossens barnsliga tankar, ynglingens skönaste drömmar ha i högre grad, än jag någonsin vågat tänka, blifvit uppfyllda. Hjärtat sjunger stilla, jublande: *nåd, oförskyld nåd*. Det är därför med innerlig glädje, jag mottager uppdraget att vara den troende ungdomens representant bland Kinas folk. Uppdraget är stort och kräfvande, men Herren är stark, och hans kraft är mäktig i de svaga. Ett önskar jag af eder alla: bären eder ringe medbroder på börens armar, och välsignelse skall följa vårt gemensamma arbete.

Det varma intresse för hednavärldens frälsning, som spörjes bland den troende ungdomen, kan icke annat än glädja hvarje missionens vän. Mätte det stadigt tillväxa, och mätte dess grund allena vara kärleken till Kristus och själarna! Hvile Guds rika välsignelse öfver oss alla, önskar

Eder i Herren tillgifne

D. R. Wahlquist.

Som synes af ofvanstående, betraktar missionär Wahlquist det som en *nåd* att få utgå såsom de ungas representant i Kina; må nu också vi betrakta det såsom en *nåd* att få sörja för hans underhåll där och understödja hans verk med våra förböner!

Vi skola i ett kommande n:r presentera missionär Wahlquist för Ungdomsvännens läsare.

Om konung Nebukadnezar och hans minister.

För Ungdomsvännan af doktor *Hj. Sellén*.

Någon torde fråga, då han ser denna öfverskrift: »Hvad i alla dar ha vi med Nebukadnezar att göra? Låt de döda hvila i fred.»

Vi svara, att historien är nutidens läromästare, och icke minst intressant är kapitlet om Nabukadnezar, forntidens Napoleon och profeten Daniels konung. Finge man tyda drömmen efter bokstafven, skulle ju Nebukadnezar, »hufvudet af guld», vara historiens förnämsta monark, och han härskade i den stad, som blifvit kallad »kulturens vagga.» Man påstår, att den mäktiga drottning Semiramis, enka efter kung Ninos och slutligen störtad från tronen af sin son Ninyas, hade hopsamlat två millioner arbetare från alla delar af sitt stora rike för att uppbygga Babylon efter hennes ritningar. Andra lärda påstå, att Semiramis blott ökade på den uråldriga hufvudstaden, som blifvit grundlagd af Nimrod. Den gamle grekiske historieskrifvaren Herodotus hade själf besökt Babel. Enligt hans beskrifning låg staden på ömse sidor af den 100 meter breda floden Euphrat i form af en fyrkant, 91 kilometer i omkrets. »Det stolta Babel» låg där som en ointaglig fästning, omgifven af två murar, den yttre 50 meter hög och 30 meter bred, försedd med 100 järnbeslagna portar. Men hvad hjälpte allt detta, när besättningen söp sig full, och Belsazar »hade upphäfvit sig mot himmelens Herre»!

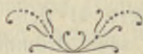
Här låg nu det ofullbordade Babels torn, ofärdigt sedan språkförbistringens tid. Nebukadnezar beslöt att fullborda tornet. Man har nyligen funnit i Babels kungliga bibliotek två lecylyndrar, som utgöra så att säga den officiella rapporten härom. Enligt Schraders tyska öfversättning lyda dokumenten så här på svenska: »Vi (Nebukadnezar) förkunna följande: Templet åt jordens sju ljus, Borsippas torn, som en förutvarande konung (Lenormant öfversätter: den äldste konungen) hade uppbyggt och fortsatt till en höjd af 42 alnar, men hvars tinnar han dock icke hade uppsatt, hade sedan lång tid legat i spillror. Man hade icke sörjt för dess vattenrännor; regn och storm hade sopat bort dess tegel; dess taktegel voro splittrade; byggnadens tegel voro bortsköljda och lågo i smulor. Den store guden Merodach manade mig att återuppbygga det; men jag gjorde alls ingen skada på dess läge, och jag ändrade icke dess grundmurar. I en lycklig månad, på en lycklig dag slog jag byggnadens tegel och taktegel och bildade det till en fast byggnad och förnyade dess underbyggnad. Jag lyftade min hand för att återställa det och uppresa dess tinnar; jag byggde det nytt, såsom det förut varit, och såsom det fordrom var, uppreste jag dess tinnar.»

I sin bok »De nyaste upptäckterna och Bibeln» säger Urquhart:

»Ruinerna efter Babels torn finnas ännu kvar där, och de utgöra ännu landets största märkvärdighet.» Af den stora världsstaden Babylon finns nu blott kvar staden Hillah med omkring 10,000 invånare, judar och araber. Sex (engelska) mil sydvest från Hillah ligger en ofantlig massa, som än i dag kallas Birs-Nimrod eller Nimrods torn. Denna stenmassa, som liknar ett berg på slätten, täcker en fyrkantig yta af 49,000 fot och är nära 300 fot i höjd. Herodotus har beskrifvit dess gamla härlighet med 8 torn, det ena ofvanpå det andra, som delvis förstördes af Xerxes. Alexander den store beslöt att ånyo uppbygga det, men han tröttnade, ty det gick för långsamt. Ännu i tolfte århundradet beskrefs tornet af Benjamin von Tudela.

Babylon var berömdt för sina »hängande trädgårdar»; promenaderna utefter Euphrats stränder voro 4 mil. Här bodde Kaldéer, stjärntydare och andra lärda män, som bland annat hade indelat dagen i timmar, minuter och sekunder, och som noga höllo på den hälso-regeln, att man ej borde arbeta utan hvila sig var 7:de dag. Konungens här bestod af flera millioner soldater, hans flotta hade hundratals skepp, och stridsvagnarna räknades i tusental. Det var väl inte så underligt, att Babylons konungar förhåfde sig och skrattade åt »judens profetia» såsom någonting löjligt, öfverspändt och omöjligt. Hur var det han sade, denne Esaias? Jo, så här: »Alltså skall Babel, det skönaste bland konungariket, Kaldéernas härliga prakt, omstörtadt varda af Gud, likasom Sodom och Gomorra.» Ett hundra år före Nebukadnezars tid hade Esaias sagt detta. Vi kunna förstå, att konungen fann denna spådom rent orimlig, och att han blef rusig af hofmännens smicker, så att han »hof upp och sade: Är icke detta det stora Babel, som jag uppbyggt hafver till ett konungasäte, genom min starka makt, min härlighet till ära». Tanklösa människor vilja kasta ett skimmer af löje öfver Nebukadnezar för hans sinnessjukdom och för hans oersonlighet att begära uttydningen af den dröm, som fallit honom ur minnet, så att han ej kunde säga drömmen för sina trollkarlar. Men detta sista är ju ett så äkta babyloniskt drag af den myndige och vidskeplige enväldshärskaren och ett förebådande symptom af den kommande sinnesrubningen, att detta just är ett kraftigt bevis för historiens sanning. För öfrigt är bilden af Nebukadnezar verkligt imponerande: han är en tragisk figur i världshistorien och hvad mera är, han förstockar icke sitt hjärta som Faraos utan ger Gud rätt. Därför handlar Herren nådigt mot honom och ger honom åter hans förlorade förstånd. Men vi kunna ej lämna Nebukadnezar redan nu, hans karakter har flera intressanta sidor. Underligt och i högsta grad oväntadt är det, att Daniel lyckas utverka sig en kort respittid af den mycket vrede och af drömmen häftigt uppskakade konungen. Men Daniel var en fin diplomat på samma gång som en gudfruktig man,

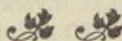
jag vore frestad kalla honom en kristen. Ehuru Daniel hvarken visste drömmen ej heller dess uttydning, så litade han på Gud, hvars tjänare han var, och han trodde, att Gud under vissa villkor kunde uppenbara drömmen och dess mening. Han kallar därför strax sina tre vänner till ett bönemöte. Luther har sagt: »Bönen är vår rätta tröst och låter oss icke komma på skam.» Sedan lägger sig Daniel lugnt att sofva, och genom en dröm eller »syn», ger Gud honom en uppenbarelse om hemligheten. Innan Daniel skyndar till konungen, ger han sig tid att först lofva och tacka Gud i högstämda ordalag. Se Dan. 2: 20—23! Nu omtalar Daniel den glömda drömmen och uttyder den för Nebukadnezar, allt under det han ställer sig själf i skuggan och ger Gud äran och betonar, att detta är omöjligt för människor att säga af egen klokhet. Han säger icke »jag» utan »nu vilja vi säga uttydningen för konungen.» Daniel glömmar icke sina tre kamrater och medfångar, som hjälpt honom bedja, utan han ger äfven dem deras tillbörliga ära. När Nebukadnezar hade hört drömmens uttydning, kunde han ganska naturligt hafva kommit med denna invändning: »min kära Daniel, du är mig just en slipad filur, du har en liflig fantasi, och det hörs, att du lärt dig smickra här på hofvet etc.» Så hade en tarflig genomsnittskonung svarat, men den storslagne Nebukadnezar föll på sitt ansikte och tillbad Daniels Gud. Därefter öfverhopade han Daniel med en mängd nådesbevis. Men nu få vi se en ny och vacker sida i Daniels karakter: han ber konungen ock belöna de tre andra. Han är ej afundsjuk och behåller allt för sig själf utan delar frikostigt med sig af det goda. »Han bevisar således på en gång kärlek, fromhet, vishet, undersätlig trohet och ödmjukhet: älsken bröderna, frukten Gud, ären konungen» (1 Petr. 2: 17), säger Fjellstedt. Daniel tog ej presenterna för egen del, men han tog emot ärebetygelserna såsom Guds ombud eller representant. Forts.

En persons fel blifva alltid uppmärksammade och skärskådade, medan han lefver, men hans förtjänster upptäckas och uppskattas ofta icke förr än efter hans död.

Sinnligheten, denna kammarjungfru i Potifars hus, har icke i sin klädkammare många mantlar så obefläckade som Josefs. Lycklig den, som icke har lämnat henne mer än manteln. *Justinus Martyr*

Den, som är mest högljudd i en diskussion, har vanligen en sjuk sak att försvara.

Löst ur jordebanden.

Augusta Södergren.

Vi vilja härmed presentera i ord och bild den under året hänsofna folkskollärarinnan Augusta Södergren. Naturligtvis tillåter ej utrymmet i Ungdomsvännen att tala allt för mycket om henne, men det följande torde dock vara nog för att gifva en någorlunda trogen konturteckning af hennes lif och verksamhet.

Augusta Södergren föddes den 19 febr. 1871 af bondeföräldrar på Wärmdö, som är en af de större öarna i Stockholms skärgård. Att hon af det friska skärgårdslifvet påverkades fördelaktigt till sin naturliga människa samt af fromma föräldrar fick ett godt inflytande till sin andliga, det må konstateras. Sådant betyder alltid mycket för en karakters grundläggning.

Kom så härtill hennes naturliga fallenhet för dels studier och en aldrig svikande kärlek till barn, och vi hafva nyckeln till hennes blifvande verksamhetsbana.

Redan vid 17 års ålder finna vi henne färdig att aflägga småskolläarinneexamen. Omedelbart därefter fick hon anställning i sin födelseförsamling vid en mindre folkskola. Denna

plats innehade hon i nio år och skötte den på ett sätt, som vittnade om både duglighet och trohet. Men hennes blick var alltjämt riktad mot utsikten att få mera kunskap och pedagogisk utbildning för att bättre kunna fylla sin lefnads uppgift.

Hösten 1897 sökte hon därför inträde vid södra seminariet i Stockholm, och våren 1901 aflade hon sin folkskolläarinneexamen. Nu hade hon äntligen efter möda och arbete genom Guds nåd fått en af sina käraste önsknningar förverkligad. Huru glad, hon nu var, torde väl af ingen annan kunna tecknas.

AUGUSTA SÖDERGREN.

När därför en vikarieplats i Hudiksvall genom rektors varma rekommendation erbjöds henne, mottog hon den kallelsen såsom från Gud. Med friskt mod och mycken glädje begynte hon därför detta för henne alltid så kära skolarbete på hösten samma år. Hennes folkskollärarinnearbete blef emellertid kortare, än någon anade. En hennes väninna skrifer härom:

Övántadt kom budet, som förde henne hem. Ingen anade, att hennes arbetsdag så snart skulle vara förliden. Vål klagade Augusta stundom, att hon ej kände sig så kry som förr, men föga trodde man på, att detta var vidare allvarligt. Under jullofvet (förra julen) gästade hon som vanligt sitt älskade föräldrahem och glädde sig öfver att återse föräldrar och syskon samt sin hembygds öar och skär med dess invånare. I missionshuset på Ahlsvik talade hon på julfesten till *sina* skärgårdsbarn öfver Joh. 3: 16. Med värme och hjärtats öfvertygelse talade hon om denna stora kärlek. Hvarje deltagare i festen kände, huru djupt denna kärlek hade fattat henne. Man kände, att den, som så talade, lefde det fördolda lifvet med Kristus i Gud.

Ehuru fröken Södergren ej kände sig fullt kry, återvände hon dock efter julferien till sin skola i Hudiksvall. Glädjande bref kommo äfven, därifrån hon sade sig vara frisk och kry. Dock torsdagen den 13 febr. träffades hon under frukostrasten af ett *sluganfall*, så att hon förlorade sansen, och måndagen den 17 ändades hennes jordiska tillvaro, utan att hon återfått medvetandet. Många undrande »hvarför? hvarför?» uppsteg nu från anhörigas och vänners hjärtan. Men, »hvad jag gör nu, vet du icke, härefter skall du få veta det» — detta tystar dock hjärtats ängsliga frågor.

I Hudiksvallsposten lästes härom bland annat följande:

Hvad man allt sedan den af oss i föregående nummer omförmälda sorgliga händelsen med temligen stor visshet kunde förutse har nu inträffat. I det att fröken Augusta Södergren i går slutade sin korta verksamhetstid. Med henne bortgick en af de ädlaste, mest hängifna och varmhjärtade lärarinnor, vår folkskola haft och har. Hennes ödmjuka och stilla väsen och hennes varma gudsfruktan i förening med stor fallenhet och lefvande intresse för lärarinnekallet, som hon fyllde med aldrig svikande trohet och samvetsgrannhet ända in i det minsta, äfven då krafterna mången gång ej svarade mot bördan, gjorde henne till en föresyn ej blott för barnen utan jämväl för kamraterna, af hvilka hon var varmt afhållen. På hennes fåarbetsdagarkan med en liten förändring af Geiers ord tillämpas: »Kort var men god deras fart. Det går blott en väg till himmelens sal, och bättre är hinna den snart.» Det var helt visst under sin tjänstgöring vid flyttande mindre folkskola i Wärmdö församling, där hon än här än där på öarna fick tjänstgöra i de svårskötta skolorna med allt annat än tjänliga lokaler, som hon ådrog sig den sjukdom som så snart skulle afbryta hennes lefnadsbana. — — — *Välsignad vare hennes lifsgärning.*

Vidare läsa vi i ett senare nr under rubriken: »En högtidlig jordfästning»:

Vid 12-tiden i går fördes stoffet af hädangångna lärarinnan Augusta Södergren till templet för att vīgas till den sista hvilan. Den af kransar från skolråd, kamrater, skolbarn och många vänner rikt smyckade kistan bars af kamrater och medlemmar af Ynglingaföreningen. I sorgetåget deltog den afidnas närmaste vänner, kamraterna vid skolan samt en stor

skara skolbarn under florbehängda fanor. Jordfästningen förrättades af kyrkoherden Ekengren, som med ledning af det apostoliska ordet: 'Jag vet på hvem jag tror' etc. lade de närvarande på hjärtat, huru allt i världen är försvinnande emot vissheten om Guds nåd, som allena är mäktig så förädla en människa, att hon i den rätta ödmjukhetens ande fullgör sin kallelse. Efter jordfästningen afsjöngos ett par sånger af skolbarnen, hvar på kistan ledsagades till järnvägsstationen för att sändas till den aflidnes sörjande anförvanter.

Nog var det ett smärtsamt slag för föräldrarne att, få mottaga hennes stoft, men o, hvad medvetandet om hennes ädla och rena lif samt vissheten om, att hon gått till ett bättre hem, förljufvade sorgen och dämpade smärtan! Lyckliga de föräldrar, som hafva att glädja sig åt sådana barn! Och lyckliga de barn, som likna vår hänsogna vän Augusta.

Vid stoftets hemkomst och begrafning i Wärmdö kyrkogård var den sorgliga högtidligheten föga mindre än i Hudiksvall, ity att äfven där blef det enligt pastors önskan infördt i kyrkans sorgklädda kor. Kyrkoherden talade i de mest varma och lyckligt valda ordalag för en stor folkskara om lifvets vikt och dödens visshet. Vid den ovanliga högmässan stod kistan i koret. På de många kransarna lästes bl. a. från en kamrat:

»Från far och mor och från din barndomsö
Du kommit hit, tycks endast för att dö,
Men var än tiden bland oss kort och snar,
Jag tackar dig för hvad du gaf och var.
Din stilla vandel, varma hopp och tro
Skall ljus och skär uti mitt minne bo.»

Till hennes begrafning var af »En sörjande kamrat» nedanstående sorgeskvåde medsändt, som upplästes vid bären:

»Hur skoningslöst, o död, din väg du går
Bland mänskors barn! Din håge aldrig hvilat.
Ej tröttnad pilgrim blott med silfverbår
Till stoft förvaudla sina skarpa pilar.

En hoppfull ungdom faller du till jord,
I samma stund sitt lif den hunnit börja.
Säg hvarför, hvarför? — Fåfängt spillda ord!
Du svarar ej, hur ifrigt än vi spörja.

Så klaga nu, Augusta, vid din bår
Kamrater, vänner under bitter smärta,
Men intet enda klagoljud förmår
Att göra lätt vårt saknadsfyllda hjärta.

Och när vi, dina vänner, sakna så,
 Hvad känna de, som mer än vi dig ägde?
 Hvad känna far och mor och syskon då?
 Oss var du kär; *än* mer för dem du vägde.

All klagan vike — så från fridens land
 Så mildt du höres hviska till oss alla —
 Jag är för evigt i min Faders hand,
 Och i den handen var så ljuft att falla.

Där får jag hvila ut i ostörd frid
 Från jordens tunga fastän korta möda,
 Till dess min Frälsare med stämma blid
 Ur griften ljufligt kallar sina döda.

Så hvila då i frid! Ej vilja vi
 I själfvisk smärta önska dig tillbaka
 Till mödans land, fastän du däruti
 Af mödans *lön* helt litet blott fick smaka.

Din lifsuppgift du fyllde förr än vi,
 Du tidigare blef för himmeln mogen,
 Men länge göms den bild af harmoni,
 Du gaf oss, sann som få och god och trogen.»

Till Rektor Lundgren i Stockholm sändes vid dödsfallet en tacksamhetsskrivelse från skolrådets ordf., i hvilken skrifvelse det bland annat hette: »Tack, för att Ni sände oss henne! — — — Dödsorsaken tros vara hennes reumatism, den hon före seminarietiden ådragit sig under sitt ansträngande arbete i de flyttande skolorna ute i skärgården, och som slagit sig till svårt hjärtlidande. Hon efterlämnar ett stort tomrum i skolan och kamratkretsen. Ehuru den yngsta i tjänsten här var hon för kamraterna en föresyn, till hvilken de sågo upp med tillgifven aktning och vänskap.» — — —

Hennes förr citerade väninna skrifver bl. a. om hennes kamratskap och vänskap:

»I kamratkretsen var fröken S. varmt afhållen. — — — Vid val af vänner var hon mycket noggrann. Hon visste, till hvilken ovärderlig hjälp en sann vän kan vara, men äfven i motsatt fall till hvilken skada. Den, som därför fick hennes vänskap, fick en ovärderlig skatt. Ofta delgaf hon sina vänner goda lärdomar och tankar. Äfven ett varningsord, hvar så behöfdes, kom alltid från ett varmt och kärleksfullt hjärta. Hennes lärare och äldre kamrater sågo i henne mera en vän än lärjungen och yngre kamraten.»

Djupt saknad och värderad som få lefver hon i anhörigas

och vänners hjärtan. Det frö, som hon här sådde i känsla af ofullkomlighet och svaghet, skall en gång bära rik evighetsskörd. Gifve Herren i nåd vår folkskola många sådana lärarinnor! Och gifve han likaledes åt hemmen, kontoren och verkstäderna många sådana trogna tjänarinnor, som sätta Guds ära och kallets pliktuppfyllelse i första rummet och sin egen bekvämlighet och fördel i andra! Ja, göre han hvarje troende ung man och kvinna till ett föredöme för andra! Må äfven denna minnesruna därtill i någon mån få tjäna Ungdomsvännens många läsare!

N—t.

Ett 40:års-minne.

Söndagen den 7 sistlidne sept. hade Wårgårda-Hobergs brödraförening i Vestergötland anordnat en större församlingsfest samt offentligt missionsmöte med anledning af, att 40 år förflutit, sedan den fria evangeliska missionsverksamheten där tog sin början. Till festen hade kallats, utom den broder, pred. L. Olsson, som för 40 år sedan först kom till platsen och där i Andens kraft predikade den korsfäste Kristus, samtliga de predikande bröder, som under dessa år utgått från föreningen. Dessa, sex till antalet, hvilkas bild synes här nedan, bo nu på skilda orter i landet och söka hvar på sitt håll efter den nåd och de gåfvor, som blifvit dem gifna, tjäna den Herre, som i unga år tagit dem sig till barn.

Aldrig förr under dessa år hade tillfälle gifvits oss alla att på en gång få uppträda tillsammans i det för oss oförgätliga missionshuset i Hoberg. Icke underligt då, att vi med glädje motsågo denna dag, och när den så kom, och vi alla sex stodo samlade omkring vår gamle vördade »fader» och vän i Kristus, L. Olsson, fylldes våra hjärtan af tacksamhet mot Herren, som af nåd bevärdigat oss få vara med i arbetet för hans verks främjande.

För nämnda förening kännes det ock nådefullt, att den ur sitt sköte fått utsända sex »barn», hvilka alla deltaga i arbetet för syndares förande till Jesus, samt församlingens stadfästade i nåden. Gifve Gud, att än flera under kommande år må utgå därifrån!

Ungdomsvännens strängt begränsade utrymme tillåter icke något referat öfver mötet. Däremot tänkte jag, det skulle intressera dess läsare att höra det samtliga dessa bröder i unga år gifvit Jesus sina hjärtan och såsom helt unga män börjat offentligt predika evangelium. Joh. Andersson och And. Sölvén äro på Herren troende sedan 40 år tillbaka, och nästan lika många år hafva de predikat Guds ord på skilda trakter. A. Berdén och Ad. Sölvén blefvo omvända till Gud för öfver 25 år sedan, och började äfven de vid 20 års ålder offentligt vittna om Herren. C. Brandt och A. Mattsson blefvo troende för omkring 12 år sedan och började kort därefter deltaga i missions-

ADOLF SÖLVÉN C. BRANDT A. MATTSSON
L. OLSSON A. BERDÉN AND. SÖLVÉN JOH. ANDERSSON

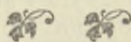
verksamheten och hafva nu båda två i flera år predikat Guds ord. Olsson och Brandt äro anställda i Vestkustens missionsförening. Vi öfriga innehafva olika befattningar, hvaraf vi hafva vår utkomst, och söka däremellan på lediga dagar och stunder betjäna olika föreningar med ordets predikan.

Alla äro vi lyckliga öfver att ha funnit Jesus i ungdomens år, och säga alla med en mun:

»O, hur stort att tjäna Jesus uti unga år
Och få vara hans små vingårdsmän!
Herren Jesus ej den minsta tjänst försmär,
Nej han hundrafaldt belönar den.»

Som läsaren finner, börja vi nu snart allesamman blifva »till åren komna». Vi hoppas dock, att, om vi än gamle vara, skola vi dock genom Herrens nåd in i ålderdomen grönkska och få förkunna, att Herren är rättfärdig och att ingen orätt finnes i honom.

A. S—én.

Bref från en omvänd Kongoneger.*

Mbanza Vivi, Mars 1902.

Mina vänner!

Jag vill berätta eder något om, hvad jag erfarit, innan jag lärde känna och älska Gud.

Som barn var jag mycket klen, så jag kunde ej gå, förrän jag var 3 år, och, när jag blef större, inträdde jag i en skola (s. k. Nkimba), för att lära till afgudapräst. Vi voro många, många där, kanske 50. Prästerna sade till oss: »I skolen gå in i denna skola, sedan skolen I dö och åter uppstå igen, och så skolen I få nya namn.» Ja, vi fingo också alla möjliga namn, och jag mottog namnet Nciama. Men vi uppstodo icke, därför sade vi till prästerna: »Ni sade oss, att vi skulle dö och sedan uppstå, men nu — hvarför ha vi icke uppstått, och ingen människa har dött heller?» Det blef då mycken tvist. Några ville lämna skolan.

För skolans skull lämnade också många sina hustrur, och vi voro ej heller tillättna att kläda oss i tyg utan fingo endast använda palmkvistar att skyla oss med. Prästerna sade också till oss: »Om I återvänden till edra byar, skolen I dö.» Därför vågade vi ej gå.

Sedan lärde vi oss en hel mängd saker. Vi måste också lära oss ett nytt språk, som var mycket, mycket svårt, och de ville ej låta oss tala vårt eget språk utan sade: »I fån ej alls tala det språk, hvartill I ären födda; om I talen det, skolen I dö.» Några hade förfärligt svårt, och, då de ej kunde tala, fingo

*) Ur Minsamu Mlayenge, Sv. Missionsförbundets månadsskrift i Kongo, öfversatt af fröken Hilda Hindorff.

de mycket stryk. Vi sågo många lögner och bedrägerier och kunna ej alls omtala dem alla.

Ett och ett halft år vistades vi i skolan, sedan fingo vi gå därifrån och lärdes då, huru vi skulle upphöja och ära afgudarna.

Min höfding köpte också en gosse, hvilkens namn var Mbanza. Han kom från Diadia. Min höfding ville, att äfven han skulle gå in i afgudaprästerskolan, men Mbanza ville icke. De tvingade honom dock till sist, men de hvita, som voro vid Vivi, visste ej något därom. Mbanza hade nämligen förut tjänat hos dem.

När de hade infört honom i skolan, kom Mr. White (Vivi tillhörde då den s. k. Biskop Taylors mission) och frågade, hvart-hän de sålt honom. De sade, att de ej visste det men fruktade mycket, att de hvite skulle få veta det. Efter en månad lyckades det dock Mbanza att fly till de hvite. Alla i skolan blefvo då mycket förargade och ville upptaga rättegång med de hvite. De gingo också för att söka återföra gossen, men de hvita tilläto det ej. Nu blef det strid utaf, men de måste med mycken, mycken skam återvända.

Men se, nu vet jag, att allt detta, som vi fingo lära i skolan, var endast lögn. Det är intet af allt detta, som förmår att frälsa en människa. Människor kunna ej heller frälsa en enda själ, det är endast Gud allsmäktig. Må vi därför alla tro på honom! Om vi älska honom, är han mäktig att alltid bevara oss. (Denne gosse älskade Gud, därför var också Gud nära och hjälpte honom). Ty huru skulle Gud kunnat bevara denne gosse, om han ej älskat honom. Hvilken som älskar Gud, skall också vara älskad af honom tillbaka, och han skall med sin kraft bevara honom ända till slutet.

Nu vill jag aldrig mera återvända till tron på afguderiets lögner. Jag är i Jesus Kristus, vår Frälsare, jag önskar också verka hans verk intill döden.

Många hälsningar från mig, eder broder i Jesus

Samueli Manangu.

Brefväxling.

I.

Svar på insända frågor.

Till »Adil».

a. Adil frågar: Kan någon af Ungdomsvännens läsare gifva mig anvisning på någon god bok, innehållande korta berättelser, lämpliga att föreläsa vid ungdomsmöten? Något exakt svar är ju icke lätt att gifva på den

frågan, ty somliga anse en bok god och intressant och andra en annan. Jag för min del skulle vilja rekommendera »Baron Hans v. Essens lif, berättadt af honom själf», såsom en mycket lämplig läsning vid dylika tillfällen. Det är nog få böcker, som lämna en så god behållning. Den är utgifven på Ev. Fosterlandsstiftelsens förlag och kostar inbunden 5 kr. En mycket god läsning vid berörda tillfällen är äfven arbetet: »Ur minnet och dagboken» af B. Wadström. Dessa böcker ha det företrädet framför många andra i den vägen, att det, som berättas, är sanna verkliga tilldragelser, som författarne i fråga till stor del själfva upplefvat. Såsom korta, intressanta och moraliskt goda skildringar kunna vi äfven rekommendera »Separatorn» m. fl. af C. O. Berg. Kom föröfrigt ihåg vid all läsning af mänskliga skrifter den apostoliska regeln. »Pröfven allt och behållen det goda». L. D.

b. Enligt redaktörens medgifvande och löfte att rätta, hvad som felas i formelt afseende, vill jag såsom svar på »Adills» fråga, hvilken bok, som är god och lämplig att föreläsa vid offentliga och enskilda ungdomsmöten, påpeka, att jag har en sådan att föreslå, en i hög grad intressant och lärorik bok, som just lämpar sig därför. Formatet liknar Ungdomsvännens. Jag läser i den hvarenda söndag med mina söndagsskolbarn. Den innehåller goda och lärorika berättelser, både längre och kortare och därjämte tilltalande poesi. Den är den tillitsfullaste bok jag vet, och intet svek eller orent finns i den. Den är passande för alla åldrar och finns för öfrigt i alla format med samma läsvärda innehåll. Det är vår kära bibel. Den är af böcker den allra bästa att använda vid både offentliga och enskilda ungdomsmöten.

J—y J—n.

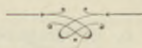

REDOVISNING

för insamlade medel till Ungdomens hednamission under juli och augusti månader.

Gm E. Österman fr. Länna östra friförsaml. ungd.-fören. 17: 65. Gm P. O. Åkerlund fr. Länna vestra ungd.-fören. 20 kr. Af I. L., Ringholmen, 10 kr. Gm A. Olsson fr. Ulricehamns ungd.-fören. koll. vid offerfesten 21: 68, ur kassan 15 kr.; s:a 36: 68. Gm John Harling fr. Tjellmo ungdom 6: 50 Af onämnd 10 kr. Gm N. G. Johansson fr den troende ungdomen i Lekvattnet 10: 50. Af »Akire», Atsföl, 5 kr. Gm A. Nord, Ångatorp, fr. en ungd.-fören. i Hasselfors 7 kr. Gm A. W. Hellström fr. ungd.-mötet i Edsbyns missionshus 33: 20. Gm G. Rosén fr. Rydaholms kristl. yngl.-fören. 21: 10. Gm W. Johansson koll. i Åsenhöga 10: 75. Gm Joh. Jonsson vid en ungd.-fest i Malung 35 kr. Gm J. M. Hallgren, Grums, fr. Ö. K. ungd.-fören. 15 kr. Gm Hjerpe fr. Floda ungd.-fören. 35 kr. Af Math. Johansson, Wiberg, Wåse, 13: 25. Gm E. G. Andersson fr. ungd. konferensen i Mehe-
de 100 kr

Gm G. W. Andersson fr. Sandarne kristna ungd.-fören. 140 kr. Gm A. Eriksson fr. Konungö kristna ungd.-fören. 92: 80. Gm O. Karlsson fr. Kråklinge kristna ungd.-fören. 12 kr. Gm K. A. Karlsson fr. Gnesta ungd.-förbund 20 kr. Gm A. W. Hellström fr. Alma, Göteborg, 5 kr. Gm Per Lindsfeldt fr. Lingbo kristna ungd.-fören. 21: 60. Gm Hilda Molin fr. Skalunda miss.-fören. 4 kr. Gm Joh. Lind fr. Farsbo ungdoms-, yngl.- och jungfrufören. 27: 60.

Ungdomsvännens prenumerationsanmälan för år 1903.

Ären fly. Snart sänder oss detta års nedgående sol sin sista afskedshälsning. Ett nytt år går in, och därmed börjar Ungdomsvännens en ny årgång, hvilken vi härmed gå att anmäla.

Tacksamhet till Gud vid blicken på det gångna fyller våra hjärtan, då vi nu nalkas årsslutet, och med förtröstan och hopp gå vi ett kommande år till mötes. Ungdomsvännens har hittills fått sitta under den allsmäktiges skugga, och vår bön går till honom om samma nådeshägn för det kommande.

Tidningen blir sig lik äfven för nästa år. Vi hoppas ock få behålla våra gamla vänner och genom dem vinna en del nya. Våra trogna medarbetare kvarstå, och deras namn borga för ett godt, lärorikt och omväxlande innehåll. *Dr Selldén* börjar på nyåret en högst intressant minnesteckning öfver *den svenska nüktergalens Jenny Lindh*. Sedan få vi uppsatser i skilda ämnen af *Aug. P—n., N. P. O., Fr. E., K. T., A. S—én., C. W. G., P. O., O. W. G—r* m. fl., berättelser af *M. F.* och *Betty* samt sånger af *Aug. B., — Ella S —., Oskar H., Wiktor Edvin, Ad. Th—r, G. T—m.* m. fl. Därjämte komma ungdomens två hednamissionärer *J. Hammar* och *D. R. Wahlquist*, som nästa år skola utgå till sina resp. missionsfält, att lämna resebref och meddelanden från Kongo och Kina.

Dessutom kommer *A. W. H.* att bidraga med en uppsatsserie om *Vänskap, eller Hoem är en verklig vän?*

Prenumerationspris och utgifningstider blifva oförändrade. På hvarje postanstalt i riket kostar tidningen kr. 1,25. Prenumerantsamlare, som taga minst 5 ex. under en adress, erhålla dem för 1 kr., men då måste prenumeration och penningar *samtidigt* insändas direkt till **Ungdomsvännens Expedition, Nyköping.** Hvert 11: te ex. gratis. Till Amerika och Finland kostar tidningen kr. 1,60. **Uppgif alltid namn och adress tydligt!**

Annonspriset är: hel sida kr. 15; half d:o kr. 8. Mindre annonser beräknas efter 15 öre pr rad à 30 bokstäfver. Dock införes ingen annons under 75 öre.

Och så till *en och hvar,*
Som, fjärran eller nära,
Oss styrkt och hulpt har,
Wi *varmt* ett *tack* hembära.

Ack, tröttnen icke blott
Att Ungdomsvännens sprida
Från kojor och till slott
I alla kretsar vida.

Där den har fått en vän,
Den *ännu en* vill finna,
Och dessa två igen
En tredje kunna vinna.

Om i af hjärtat så
För verket *kärlek* kännen,
Så bedjen ofta då
För oss och Ungdomsvännens.

Nyköping i nov. 1902.

Redaktionen.